

Szűts Zoltán

Recenzió a *Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején* című könyvsorozatról

Review of the Book Series of *Press Freedom and Media Law at the Beginning of the 21st Century*

ÖSSZEFOGLALÁS

A *Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején* könyvsorozat négy kötete Koltay András és Török Bernát szerkesztésében jelent meg a Wolters Kluwer Kiadó gondozásában. A tematikus fejezetbe rendezett tanulmányok nem csupán elméleti alapot adnak a sajtó- és médiaszabadság vagy éppen a médiajog kérdéseiben, de megszívlelendő példaként a jó gyakorlatok bemutatására is törekednek. A hiánypótló sorozat az általa bemutatott témák szempontjából tág horizontú, így a kötetek széles körű szakmai érdeklődésre tarthatnak számot.

Journal of Economic Literature (JEL) kódok: L82, Y3

Kulcsszavak: sajtószabadság, médiajog, szabályozás, új média

SUMMARY

Press Freedom and Media Law at the Beginning of the 21st Century book series edited by András Koltay and Bernát Török was published by Wolters Kluwer publishing house. The studies organised into thematic chapters do not only provide a theoretical basis understanding the issues of press and media freedom, or media law, but also present best practices. The series ex-

DR. HABIL. SZÜTS ZOLTÁN, PhD, tanszékvezető főiskolai tanár, Zsigmond Király Egyetem (szuts.zoltan@uni-zsigmond.hu).

amines topics on broad horizons, so the volumes 1 through 4 can bring attention on wide range of professional interest.

Journal of Economic Literature (JEL)

codes: L82, Y3

Keywords: press freedom, media law, regulation, new media

A Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején című könyvsorozat legújabb, 4. kötete Koltay András és Török Bernát szerkesztésében nemrég jelent meg a Wolters Kluwer Kiadó gondozásában. Az így már csaknem 2500 oldalas széria szerzői a sajtószabadság, a médiajog és szabályozás kérdéseit járják körül. A folyamatosan bővülő szerzőgárda a fenti jelenségegyüttes témáit széles skálán vitatja meg és mutatja be, miközben a kötetekben megjelent tanulmányok nem egységes történeti narráció, hanem azonos problematika szerint fejezetekbe rendeződnek. A sorozat szerzői alapvetően a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Médiatudományi Kutatócsoportjához kötődnek, és az intézményhez köthető munkájukban összképet adnak a médiajogi gondolkodásról és a médiajog állapotáról, kihívásairól. A tanulmányok nemcsak a magyar helyzetet írják le, hanem a hazai médiajog, jogalkotás és jogalkalmazás 21. századi állapotát szélesebb kontextusba, euroatlanti összefüggésbe helyezik.

A sorozat első kötete 2014-ben jelent meg, majd évente követte a következő, a 4. kötet 2017 végén. A könyvenként négy fejezetbe rendezett, a sorozatcímbe vizsgálati fókuszként megjelölt jelenségeket megvitató tanulmányokban közös az is, hogy nem csupán elméleti alapot adnak, de megiszívlendő példaként a jó gya-

korlatok (best practices) bemutatására is törekednek. A hiánypótló sorozat az általa bemutatott témák szempontjából tág horizontú, a szerzőgárdája sokszínű, a kommunikáció, média és jog területéhez tartozó, alapvetően fiatal szakemberekből áll, akiknek a beszédmódja széles regiszteren mozog, azonban a tudományoság territóriumán belül marad. A most bemutatott kötetek erőssége az is, hogy bár a vizsgált témák természetéből fakadóan a jog kötött és szabatos nyelvét (is) használják, gyakran idézve az éppen tárgyalt esethez tartozó törvénycikkelyeket, nyelvezetük mégis előzékeny marad a jog modus operandijában kevésbé járatos olvasóval szemben is. Így bátran olvashatják a tanulmányokat azon egyetemi hallgatók is, akik a kommunikáció- és médiatudomány jogi és szabályozási kérdéseire kíváncsiak.

A kötetek aktualitását adja az is, hogy a jelen tudományos, de közéleti diskurzusba is átszivárogtak az olyan kérdések, mint: Meddig tart és hol ér véget a szólásszabadság? Hogyan fér össze a kulturális identitás, a vallásszabadság, a művészet és a szólás szabadsága? Melyek a nyelvszabadság aktuális kihívásai? Hogyan függ össze a sajtószabadság és a személyiségi jog, az emberi méltóság? A felhasználók által szabadon írható közösségi média környezetében milyen összefüggés van a nyilvánosság, a szólásszabadság és a szerzői személyiségi jogok között?

A sorozat első kötete alapvetően arra keresi a választ, hogy mi az európai médiajogi gondolkodás alapja, az adott problémákra milyen megoldási modellek alkalmazhatók, létezik-e egy közös minimum, mely valamennyi ország esetében identifikálható? Ezen kérdésfeltevést egészíti ki az empiria, mely a best practices

szemüvegén keresztül nézi a jog–szabadság–szabályozás hármását.

Az első, a médiatartalmat érintő szabályozás és sajtószabadság viszonyát vizsgáló fejezet négy tanulmányból áll. A bevezető tanulmány Koltay András, a PPKE docensének és az MTA BTK Médiatudományi Kutatócsoport vezetőjének tollából származik, és a közéleti szereplők hírnév- és becsületvédelmének európai és magyar kérdéseivel foglalkozik. Körbejárja azt a fontos, gyakran hallott állítást, miszerint aki a közéletben részt vesz, önként lemond személyiségi jogai általános érvényesíthetőségéről. A már dicsért best practices közül érdekes olvasmány Koltay tanulmányán belül a Karsai v. Hungary, illetve a talán ismertebb Uj v. Hungary ügy. A fejezet második tanulmánya a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményeinek megjelenését követi végig az európai jogrendszerekben. A szerző, Pogácsás Anett, a PPKE adjunktusa a tájékoztatáshoz való jog pontos meghatározása után rátér az uniós szabályozásokra, illetve az Európa Tanács idevonatkozó dokumentumainak bemutatására. Ezt követi az egyes államok szabályozásának ismertetése, pontosabban az Egyesült Királyság, Németország, Franciaország és az Egyesült Államok gyakorlata. Szikora Tamás, az NMHH szakmai tanácsadójának tanulmánya a hazai médiaszabályozásban segít eligazodni. A dolgozat a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményeinek értelmezésére vállalkozik, melyek valójában szoros összefüggésben vannak a nyilvánossággal. Így kiderül, a médiaszabályozás fontos feladata a demokratikus közvélemény megteremtése, a tér, ahol a média a közéleti kérdésekben tájékoztatást nyújt azért, hogy felelős állampolgárként megalapozott döntéseket hozzunk. A fejezetben szerepel Sziko-

ra Tamás egy további tanulmánya, mely a kereskedelmi közlemények közzétételével szemben támasztott követelmények európai szabályozását mutatja be. A szerző a legnagyobb kihívást a virtuális reklámok szabályozatlan piacában látja. Török Bernát, az Alkotmánybíróság főtanácsadója rendkívül provokatív kérdéssel zárja a blokkot: Védhetjük-e a vallás(os)okat a blaszfémiaától? Nem kérdés persze, hogy a nyugati civilizáció elkötelezettje a szabad véleménynyilvánításnak, de mi a helyzet az istenkáromlással, vallásgyalázzal? És rögtön tódulnak a kérdések, melyeket Koltay András *A vallások, az állam és a szólásszabadság* című kötete kapcsán feltettünk:¹ Meddig tart és hol ér véget a szólásszabadság? Mit szabad egy szekuláris államnak, és mit nem? Hogyan fér össze a vallás és a vallási alapon meghatározott kulturális identitás, a vallásszabadság és a szólás szabadsága? Egyáltalán összefér-e? Ellentétben áll-e a lelkiismereti szabadság joga a vallásszabadsággal, és mindkettő a kommunikációs jogok része-e? Különbséget tehet-e egy állam a vallások között? Török Bernát a problémákra megoldásként az egyensúlyt hozza fel.

A kötet második fejezete a médiahatóságra vonatkozó szabályozással foglalkozik. Fazekas János, az ELTE adjunktusának tanulmánya az európai médiaszabályozó hatóságok jogállásának elméleti kérdéseit és nemzetközi megalapozását mutatja be, miközben kutatása középpontjában a hatóságok autonómiája áll. Ezt követi Géczi Kinga, az NMHH jogi munkatársának értekezése arról, hogy mi a médiajogi szankcionálás hazai és EU-s elméleti háttere. A téma azért is fontos, mert minden egyes alkalommal, amikor a Média-tanács vagy a Hivatal bírságot szab ki, ironikus módon erről épp a médiumok

tudósítanak, jelentős figyelmet szentelve az ügynek. Ha következtetéseket kell levonnunk, akkor elmondhatjuk, hogy nincsenek kőbe vésett szabályok az eljárások során, széles horizontú kitekintéssel, minden egyes esetben mérlegelni kell, figyelembe véve az előzményeket is. Így a médiaszabályozó hatóságok jogállásának megértése kapcsán segítséget nyújt a környező országok helyzetének ismerete. Hulkó Gábor, a SZIE adjunktusa a cseh, szlovák és lengyel szabályozást mutatja be. Mindhárom ország médiarendszerét a duális modell jellemzi, ahol a közszolgáltatási pozíciói rendkívül erősek. Valamennyi vizsgált ország saját joghagyományait követi a szabályozás kérdésében, és nem minden esetben alkotmányos szinten nevesítik a médiahatóságot.

Az első kötet harmadik fejezete széles témát, az EU és a média szabályozását vizsgálja. Különösen érdekes olvasmány Bartóki-Gönczy Balázs PhD-hallgató tanulmánya, mely egy, a jelenben rendkívül izgalmas kérdést, a netsemlegességet vizsgálja. Számos szerző és a mindennapi diskurzusban részt vevők véleménye szerint az internet legnagyobb értéke a nyíltság, sokszínűség, tartalomgazdagság, tértől és időtől független kommunikációba való szabad belépés lehetősége. A netsemlegességről szóló vita aktualitását számos gyakorlati jelenség adja. 2012-ben a Comcast internetszolgáltató az USA-ban meg egyezett a Microsofttal, hogy a felhasználók Xbox 360 konzolon keresztül úgy tévzhessenek, hogy a Comcast az így generált adatletöltést nem veszi figyelembe a letöltési keret meghatározása során, és dedikált sávszélességet is biztosít. Később ugyanezt az egyezséget kötötték a TiVóval is. Világszerte számos olyan mobilinternet-csomagot választhatnak a felhasználók,

melyben például a Facebook vagy a Deezer használata nem számít be a letöltési korlátba. Példa erre a T-Mobile vagy AT&T gyakorlata. Az első szabályozást, mely a netsemlegességet volt hivatott biztosítani, 2010-ben az USA-ban fogadták el. Az amerikai Szövetségi Kommunikációs Bizottság (Federal Communications Commission, FCC) 2010-ben forradalmi, de egyben sok vitát kiváltó szabályozásrendszert fogadott el, melynek az volt a célja, hogy az internetet az innováció, befektetés, munkahelyteremtés, gazdasági fejlődés, verseny- és szólásszabadság számára nyílt platformként őrizze meg. Ezen szabályozás kapcsán vált ismertté a netsemlegesség jelenségegyüttese. Bartóki-Gönczy írásában, más hasonló tanulmányokkal szemben, kifejezetten a jogi aspektusokra fókuszál. Nem foglal állást, azonban számos szempontot bemutat. A fejezet következő tanulmánya ugyancsak Bartóki-Gönczy Balázs munkája, és a *Médiakoncentráció-szabályozás az Európai Unió tagállamaiban* címet viseli. A témaválasztás mögött az a megfigyelés áll, hogy a médiakoncentráció megakadályozása a pluralizmust szolgálja. A tanulmány szerzője, más szerzőkhöz hasonlóan, az angol, német, francia modellek bemutatására vállalkozik, ám tovább is megy, amikor a spanyol, olasz és magyar gyakorlatot is bemutatja. Szabályozással foglalkozik Láncos Petra Lea, a PPKE adjunktusának tanulmánya is. A 2010. évi médiatörvényből kiindulva az egész európai médiajog területén véghez mélyfúrásokat, végül megállapítja, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága, valamint az információs szabadság mint alapvető jogok érvényesülése részben a médián keresztül garantálható, ezzel pedig a média egyszerre szolgál az alapjogok gyakorlásának közegül és a

működőképes demokrácia zálogául. Éppen ezért az EU, valamint az ET többször felhívta a figyelmet arra, hogy a médiaszabadság biztosítása a demokrácia működésének garanciája is. A fejezetet Nyakas Levente, a Médiatanács Médiatudományi Intézetének tanulmányai zárják, mely közül az elsőben a szerző a médiapluralizmus nyomába ered, az EU audiovizuális környezetében. A komplex, az európai audiovizuális politika és szabályozás mintegy harminc évét áttekintő tanulmány rendkívül hasznos olvasmány mindazoknak, akik a téma iránt érdeklődnek. Érdemes elgondolkodni a következtetésekben felvetett kérdéseken is, miszerint mennyiben indokolt az EU beavatkozása a médiapluralizmus terén, amennyiben az pusztán a tagállami viszonylatban vizsgálja az érvényesülését? Nyakas Levente második tanulmánya gazdasági és kulturális megfontolások alapján vizsgálja meg a kvótaszabályozást, és megállapítja, hogy míg a kvótaszabályok a belső piacon egyértelműen a homogenizáció irányába mutatnak, addig a határokon átvélve védelmet nyújtanak az USA produkciós dominanciájával szemben.

Az első kötet negyedik fejezete a sajtószabadság speciális kérdéseit vizsgálja. Az itt közölt három tanulmány az USA, Európa, illetve Kelet-Közép-Európa szólásszabadsággal, újságírói forrásvédelemmel, illetve a demokratikus politikai diskurzus alkotmányos garanciáival foglalkozik. Fekete Balázs, a PPKE docense a szólás- és sajtószabadság megalapozásával és korlátozásával kapcsolatban az érvelési típusokat vizsgálja az USA legfelsőbb bíróságának joggyakorlatában. A munka azért is fontos, mert az amerikai bírói stílus sajátosságai kevésbé ismertek a magyar olvasók előtt. Mayer Annamária, a

NMHH médiatudományi munkatársa az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek tükrében analizálja az újságírói forrásvédelemre vonatkozó tagállami szabályozásokat. A konkrét ügyek bemutatása, illetve a pontokba szedett következtetések jó fogódzót adnak a téma iránt érdeklődőknek. A zárótanulmány Smuk Péter, a SZIE habilitált egyetemi docensének tollából származik. Különösen tanulságos a média-rendszerváltások bemutatása Kelet-Közép-Európában.

A sorozat második kötete a széria eredeti vizsgálati horizontját tovább szélesítette. A tanulmányok fókusza igen éles, ami persze eredményezheti azt is, amit a szerkesztők tudatosítanak, hogy a jelenlegi pillanatképek pár év múlva már nem lesznek ilyen élesek, mégis általánosságban elmondható, hogy hosszú éveken keresztül használható anyagokat vehetnek kézbe az olvasók.

Az első fejezet a sajtószabadság jogának alapvető kérdéseit és alkotmányos vonatkozásait vizsgálja. Andrassy György, a PTE egyetemi tanára a gondolat-, szólás- és nyelvszabadság hármására hívja fel a figyelmet. Az első két fogalom már beleivódott a mindennapi diskurzusba, ám a nyelvszabadság érdekes, új vizsgálati területet kínál, mely problémakörbe az anyanyelv használatának elve is beletartozik. A nyelvszabadságot itt is jogi értelemben tekintjük, mely azt is jelenti, hogy minden embernek joga van a saját vagy bármely más nyelvet használni. A szerző tanulmányában az érvek mellett nemzetközi okmányokra is hivatkozik, emellett a nyelvszabadságot történelmi dimenzióba is helyezi. A három irány, melyet Andrassy György szerint szem előtt kell tartani, a filozófiai, jogértelmezési és jogtörténeti irány. A fejezet következő írásában

Klein Tamás PhD-hallgató a magyarországi sajtószabadság fogalmának meghatározására tesz kísérletet, melynek következtetése, hogy az internetes kommunikáció hatására szükség van a klasszikus sajtójog évszázados fogalmainak átgondolására. Az előző kötetben is fontos szöveget jegyző Koltay András a sajtószabadságot most az új média, az új szerkesztők, ám a jog hagyományos megközelítésében vizsgálja. Ebben a tanulmányban is kiemelt szerepet kap az új média hatására mind zsúfoltabbá vált média-ökoszisztéma, és a jogalkotóknak a user generated content, a kommentek, a közösségi média, a my media környezetében kell döntéseket hozniuk. Smuk Péter átfogó tanulmányában a demokratikus politikai diskurzus alkotmányos garanciáit tekinti át egy specifikus régióra, a délkelet- és kelet-európai térségre fókuszálva, és a tanulmány az ismereteket rendkívül szemléltető táblázatokba gyűjti össze. Török Bernát, a kötet társszerkesztője ebben a fejezetben *A közlések alkotmányos alapértéke a szólásszabadság magyar koncepciójában* címmel jegyez írást, melynek konklúziója, hogy a szólásszabadság hatóköre, a magyar alkotmányértelmezések alapján, a nyilvános párbeszédben való részvételt, a társadalom életébe való bekapcsolódást megvalósító közlésekre terjed ki.

A kötet második fejezete a médiatartalom korlátozásának kérdését vizsgálja. Gellén Klára, az SZTE egyetemi docense új szerző a sorozatban, az általa vizsgált téma azonban már ismert: a jogsértő kereskedelmi közlemények és felügyeleti hatáskörök. A szakemberek mellett azok is hasznosnak találják majd az összefoglalást, akik egy helyen szeretnék olvasni az általános reklámtilalom és korlátozás összefoglalását. Nádori Péter, az MTE el-

nökségi tagja két esetet is prezentál arra nézve, amikor az Alkotmánybíróság kommentekkel kapcsolatban hozott döntéseket, míg Szikora Tamás a rádiós és televíziós politikai reklámok körüli korlátozásokat vizsgálja. Az egész könyvsorozatot áthatja a magyar kérdések európai kontextusba helyezésének kíváncsága, így Tóth J. Zoltán, a KRE egyetemi docensének döntése, hogy a rágalmazást és becsületsértést Magyarországon és Európában is vizsgálja, legkevésbé sem váratlan.

Mivel a kötetek szerzőinek jelentős része jogász, így nem meglepő, hogy a harmadik fejezet a médiaszabályozás közigazgatási és jogi aspektusait járja körül. Christián László, az NKE docense rendkívül aktuális témáról értekezik, és már a címe is előremutató: *Kiberrendészet*. Az internetes környezetben ugyanis elmosódik a határ a hivatásos kommunikátorok és tartalom-létrehozók között, így a Web 2.0-ben a tartalom ellenőrizhetetlenné válik, ami konfliktusokhoz és értékzavarhoz vezethet. A rendszer egyértelmű előnye persze, hogy a média így demokratikus-sá válik, és megkerüli a kapuőröket vagy cenzorokat, viszont sokkal nagyobb lesz a manipuláció lehetősége, mivel megszűnnek a korábban elfogadott alapértékek, és könnyen megjelenhetnek a jogellenes tartalmak, melyek blokkolása bonyolult folyamat. A tanulmány éppen az utóbbi veszélyét helyezi a fókuszba.

A negyedik fejezet komparatív elemzéseket kínál, Bartóki-Gönczy Balázs az átalakuló digitális médiarendszer kérdőjeleit sorolja a médiatartalom és médiafogyasztás kapcsán, míg Hulkó Gábor a számunkra talán kevésbé ismert cseh médiajogi szabályozás főbb intézményeit mutatja be. A fejezetet egy széles körű ismeretanyagot felvonultató tanulmány

teszi egészsé, melynek szerzője Nyakas Levente. A szerző az Európai Bíróság joggyakorlatának ismerőjeként az alapjogok és médiapluralizmus elvének összefüggéseit mutatja be.

A sorozat harmadik kötete 2016 végén jelent meg, melyben a már ismert témák mellett újak is felsorakoznak. Az első fejezetben Andrassy György a nyelvszabadság témájánál maradva az előző tanulmányát kiegészíti, és konkrét problémákat mutat be. Koltay András írásának címe találóan tükrözi tanulmánya tartalmát: *Dorian Gray képmásához való jog: a művészet szabadságának önálló alapjogi jellegéről*. A kérdés, melyet tanulmánya elején feltesz, provokatív: lehetséges-e a művészetet, a művészi teljesítmény nyomán létrejött alkotást a jog eszközeivel megítélni? A végkövetkeztetés egy mondatban: a művészet szabadsága mint önálló alapjog nem létezik. Smuk Péter visszatérő szerzője a sorozatnak, ezúttal az európai demokráciafogalmakat és -kontextusokat veszi górcső alá.

A második fejezet új szerzőket vonultat fel, akik a magánjog és szólásszabadság témájába vezetik be az olvasókat. Csehi Zoltán, a PPKE egyetemi tanára a személyiségi jogok megsértéséből eredő igények elévülésének témáját prezentálja történeti visszatekintésben. Lános Levente hihetetlenül aktuális jelenséget dolgoz fel. Az internet korában sajnos keveset foglalkozunk a feledtetés, törlés és hozzáférhetetlenné tétel kérdésével, pedig mindinkább életünk gyakorlati részévé válik.

A harmadik fejezetben Géczi Kinga írása egy körbehatárolható területet, a digitális átállást mutatja be, Klein Tamás azonban szélesebbre nyitja a blendét, és a tárhelyszolgáltatók „omnipotens” fe-

lelősségét vizsgálja. A szerző kitér a kapuőrök gyengülő szerepére, a közösségi tartalom-létrehozás kihívásaira. Ha valaki arról szeretne többet tudni, hogy milyen jogi eszközrendszer szabályozza a jogsértő internetes tartalmakat, akkor érdemes elolvasnia Kőhidi Ákos cikkét. Papp János Tamás, az NMHH médiatudományi munkatársa is marad a közösségi média témájánál, amikor a szólásszabadság érvényesülését kutatja. A szerzői címei találóak, kérdései a továbbgondolást erősítik.

A kötet záró, negyedik fejezete, a már megszokott módon, a speciális kérdéseket sorakoztatja fel. Gellén Klára bemutatja a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlatát a reklámok kapcsán, míg Kovács Krisztián doktorandusz szintén a normaátlépés témájában ír, történetesen a tiltott piacbefolyásolás és a véleménynyilvánítás kapcsolatáról. A politikai kampányok során nem lehet szó nélkül hagyni a szólásszabadság kérdését, éppen ezért Szikora Tamás a kampányfinanszírozás korlátozása mögött meghúzódó érveket mutatja be. Végezetül mindenképpen említenünk kell Tófalvy Tamás, a BME adjunktusának az újságírói szakma kérdéseit bemutató anyagát, és különösen izgalmas, hogy az internet korában például ki számít újságírónak?

A negyedik kötet 2017 októberében jelent meg. A legújabb könyvben megjelent tanulmányok a mediaszabályozás, az új média, a személyiségi jogok, illetve a választási eljárások kérdéseit járják körül. Néhány munka itt is figyelmet érdemel, Nyakas Levente *A televíziózástól a videomegosztásig* című tanulmánya abban segít tájékozódni, hogy a digitális platformok és videomegosztók korában mi számít médiumnak, a szabályozó milyen szempontok alapján nyilvánít médiumnak egyes

tevékenységeket. Papp János Tamás *A közösségi oldalak felhasználási feltételeinek jogi természetéről* értekezik. Alapvetően olyan kérdéskörrel van szó, mely fölött a mindennapi felhasználó könnyen elsiklik, amikor egyetlen klikkeléssel elfogadja egy adott szolgáltatás feltételeit. A tanulmány végkövetkeztetése, hogy a szerződések tartalma nem minden pontjában felel meg a magyar és uniós jogi előírásoknak. Végezetül pedig említjük meg Koltay András tanulmányát, mely az általános személyiségi jogot vizsgálja alkotmányjogi, magánjogi és büntetőjogi szempont-

ból. Az alapos jogi felvértezettséggel bíró tanulmány azok számára is izgalmas olvasmány, akik a méltóság, becsület, jó hírnév fogalmak körülhatárolására kíváncsiak.

Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 1–4. Szerk. Koltay András, Török Bernát, Wolters Kluwer, Budapest, 2014–2017, 647, 736, 584, illetve 526 oldal.

JEGYZET

- ¹ http://mediahorizontblog.hu/blog/a_vallasok_es_a_szolas_szabadsaga.